

El clima i la demanda d'aigua

PERE DURAN / NORD MEDIA

L'embassament de Sau està a un 46% de la seva capacitat màxima, mentre que fa un any les reserves eren d'un 80%

La sequera castiga el sud d'Espanya i porta Catalunya a la prealerta

Les dessalinitzadores operen al màxim per guardar els recursos del Ter i el Llobregat

Canal NATURAL
<https://www.lavanguardia.com/natural>

ANTONIO CERRILLO
 Barcelona

Les reserves d'aigua als embassaments a Espanya s'ha situat per sota de la meitat de la seva capacitat màxima. Arriba a un 44,7%: 15 punts menys que la mitjana dels últims deu anys. La situació és especialment delicada a les conques del Guadalquivir i Guadiana. A Catalunya els embassaments estan a un 56%, i la Generalitat té previst declarar ben aviat la prealerta a la regió de Barcelona.

Els últims quatre mesos (des d'octubre fins a gener) han estat molt secs a Espanya; s'han recollit 192 l/m², un 35% menys de la mitjana (299 l/m²). Al gener, en àmplies zones de l'est i oest de la Península, no ha plogut ni una quarta part

del que és normal. Aquest primer quadrimestre de l'any hidrològic (any que va de l'1 d'octubre al 30 de setembre) és "el vuitè més sec de la sèrie, que comença el 1961, i el segon més sec del segle", assenyalava Rubén del Campo, portaveu d'Aemet.

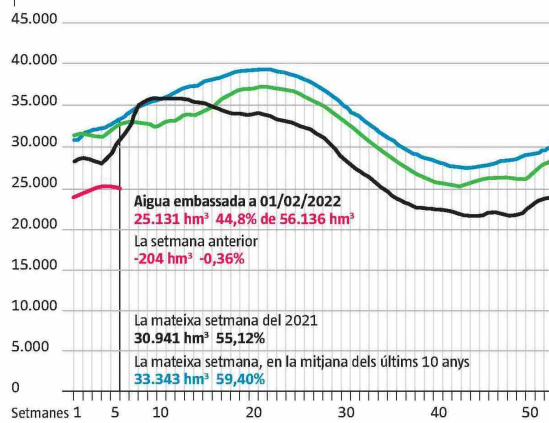
L'escassetat d'aigua es concentra a les demarcacions del Guadalquivir (a un 28,5% de la seva capacitat, i on s'ha declarat la situació excepcional per sequera), i al Guadiana (a un 30%). A la conca del Guadalquivir s'han posat en marxa mesures extraordinàries, com ara restriccions en l'ús industrial o per evitar la pèrdua permanent de cultius vulnerables, i només es fan desembassaments per al mantenir els cabals ecològics. A la conca del Guadiana s'estan mobilitzant recursos des dels pous d'emergència que han habilitat alguns ajuntaments del Consorci de Camp de Calatrava (Ciudad Real), entre altres accions.

A Catalunya el 2021 ha estat

Aigua embassada

Aigua embassada a Espanya en hm³

Mitjana dels últims 10 anys 2020 2021 2022

FONT: Embalses.net

LA VANGUARDIA

l'any més sec des que hi ha registres en àmplies zones del litoral (Penedès, Vallès, Baix Llobregat, Empordà). "Si es tenen en compte les dades dels últims 12 o 18 mesos, gairebé tot Catalunya presenta déficits pluviomètrics destacats", explica Marc Prohom, cap del servei de climatologia del Servei Meteorològic (SMC). L'Observatori Fabra de Barcelona va ser testimoni el 2021 de l'any més sec des que van començar els registres el 1914, amb només un 50% de la precipitació mitjana.

Els embassaments del Ter i del Llobregat (Sau, Susqueda...), que proveeixen la regió de Barcelona i Girona, estan a un 58% de la capacitat, mentre que fa només un any es trobaven a un 85% del seu potencial. L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) enllesteix els detalls per decretar la prealerta a la regió de Barcelona, ja que els embassaments s'han situat per sota d'un 60% de la capacitat.

La prealerta comporta la inten-

sificació en l'ús dels recursos hídrics procedents de la dessalinitzadores de Blanes i del Prat, on ja s'ha incrementat la producció d'aigua potable fins a un 85% de la seva capacitat. A més, es farà un seguiment més estricte dels consums dels grans usuaris de l'aigua (agricultura, indústria, municipis). "En aquesta fase no es preveuen, però, restriccions en l'ús de l'aigua", declara Jordi Molist, responsable de l'àrea de proveïment de l'ACA. L'alerta es donarà si els embassaments disminueixen per sota d'un 40%, fet que donaria lloc a una intensificació de l'extracció d'aigua subterrània amb la reobertura de 200 pous municipals. La nova planificació hidrològica fins al 2027 (en informació pública) preveu una nova dessalinitzadora (de 60 hm³) a prop de la de Blanes.

La sequera està "col·locant en situació crítica" els cultius de cereal (blat i ordi), alerta Carles Vicente, secretari d'organització d'Unió de Pagesos.

"La funció dels embassaments es desvirtua: ara són simples estacions de transferència d'aigua"

Javier Martín-Vide, catedràtic de geografia física de la UB, considera que els volums de les reserves a l'Ebre i Catalunya "no són preocupants" i són lluny de la situació de la sequera del període 2007-2008. Tot i això, creu que "cal estar atents", ja que les prediccions a mitjà termini (a 3, 4 o 5 mesos vista) anuncien menys precipitació del que és normal en bona part de la península Ibèrica i temperatures més altes del que és normal, per tant "el nivell dels embassaments anirà baixant".

La Fundació Nova Cultura de l'Aigua alerta que la reducció de precipitacions és una realitat al sud d'Espanya. "Tot i això, el principal problema és que la demanda d'aigua ha crescut en molts casos per sobre dels recursos disponibles, i la demanda agrària ha crescut massa i representa més d'un 80% del total", indica Julia Martínez, la seva directora tècnica.

Martínez denuncia que els embassaments estan deixant de tenir com a funció la de reduir o temperar la variabilitat intraanual o interanual de les precipitacions, i emmagatzemar reserves, superar els períodes de poques pluges i sobreposar-se al clima ibèric. "Els embassaments s'han convertit en simples estacions de transferència, des d'on l'aigua es reparteix de manera immediata" a l'agricultura, diu Santiago Martín Barajas, expert d'Ecologista en Acció. "Els embassaments cada vegada estaran més baixos, independentment de si plou més o menys, a causa de la pressió excessiva de la demanda agrícola", afegeix Julia Martínez. ●